

СЕКЦІЯ 2 ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ

DOI: <https://doi.org/10.32999/ksu2307-8030/2024-51-2>

УДК 330.3:658.1

Бойко В.В.

*доктор економічних наук, професор,
професор кафедри менеджменту організацій
Національного університету «Львівська політехніка»
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3968-1651>
E-mail: v_boyko888@ukr.net*

Годованець Ю.В.

*аспірант кафедри менеджменту організацій
Національного університету «Львівська політехніка»
ORCID: <https://orcid.org/0009-0001-1423-1518>
E-mail: yurii.v.hodovanets@lpnu.ua*

ОБҐРУНТУВАННЯ СУТНІСНИХ ХАРАКТЕРИСТИК ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ

Стаття присвячена узагальненню та подальшому розвитку теоретико-методичних і прикладних засад управління інноваційним розвитком суб'єктів господарювання зі застосуванням в таких цілях інвестицій. Зокрема, об'єктом дослідження слугують процеси обґрунтування сутнісних характеристик інвестиційно-інноваційного розвитку підприємств. Узагальнено сутнісно-змістові характеристики понять «інвестиції», «інновації», «інвестиційно-інноваційний розвиток підприємства». Вказано на критерії інвестиційно-інноваційного розвитку суб'єкта господарювання, а також на підходи, інструменти та засоби управління його активізацією та ефективізацією. Розроблено концептуальну систему елементів інвестиційно-інноваційного забезпечення розвитку підприємств.

Ключові слова: управління підприємствами, менеджмент, інвестиції, інновації, інвестиційно-інноваційний розвиток, концепційні положення.

Boyko Vatalii, Godovanets Yuriy. JUSTIFICATION OF ESSENTIAL CHARACTERISTICS OF INVESTMENT AND INNOVATION DEVELOPMENT OF ENTERPRISES

The article is devoted to the generalization and further development of the theoretical-methodical and applied principles of managing the innovative development of economic entities with the use of investments for such purposes. In particular, the object of research is the process of substantiating the essential characteristics of investment and innovation development of enterprises. Essential and substantive characteristics of the concepts "investment", "innovation", "investment and innovation development of the enterprise" are summarized. The criteria for the investment and innovation development of the business entity, as well as the approaches, tools and means of managing its activation and efficiency are indicated. A conceptual system of elements of investment and innovation support for the development of enterprises has been developed. It was concluded that the investment and innovation development of the enterprise should be understood as the process of increasing the volume of business and increasing the efficiency of business and business processes due to the development / involvement and implementation of all types of innovations, primarily technological, technical and product, under the condition of proper, full-fledged and timely investment support. It was established that such a process should be systematic and comprehensive, carefully planned both from the point of view of research and development and innovation activity, and the involvement of its financial and investment support. It was established that for high-quality management and sufficient stimulation of investment and innovation development at the enterprise, a full-fledged system of investment and innovation support for business development should be formed. Its elements are resource provision; organizational and management support; marketing support; digitization of business processes. It was determined that the process of forming the investment and innovation development of the enterprise should be completed by the establishment of management coordination, the formation of resource provision, strategic and tactical development plans within the limits of investment and innovation activities focused on the investment and innovation development of the enterprise.

Key words: enterprise management, management, investments, innovations, investment and innovation development, conceptual provisions.

Постановка проблеми. Розвиток підприємств можливий різними способами, у тому числі за рахунок масштабних інвестицій у розширення виробничих потужностей та модернізацію матеріально-технічної і техніко-технологічної бази виробництва. Однак, такий поступ може бути перманентним і не стабільним, якщо підприємство при цьому не забезпечить паритетності в зміцненні конкурентоспроможності власної продукції (товарів, робіт, послуг).

Зміцнити конкурентні позиції за рахунок інвестицій в маркетинг можна, однак мотиваційні результати масштабних рекламних кампаній та засобів стимулювання збуту також, за звичай, ситуативні.

Реальне посилення конкурентних позицій продукції (послуг), а, відтак, зміцнення конкурентоспроможності підприємства – її виробника можливе за рахунок активного інноваційного розвитку, створення інновацій та впровадження результатів такої діяльності у всіх функціональних сферах бізнесу – виробництві, управлінні бізнес-процесами, маркетингу, бізнес-комунікаціях, формуванні та розвитку логістично-транспортної системи, торговельних та дистрибуційних мережах.

Позаяк, відомо, що активна і повноцінна інноваційна діяльність потребує значних інвестицій та фінансового забезпечення. Таким чином, перспективи за поєднанням інвестицій та інновацій, іншими словами – налагодженням якісної та ефективної інвестиційно-інноваційної діяльності.

Зазначене актуалізує завдання вдосконалення і покращення теоретико-методичних і методико-прикладних засад управління інвестиційно-інноваційним розвитком суб'єктів господарювання, ідентифікації елементів системи стимулювання і посилення інвестиційно-інноваційного забезпечення розвитку бізнес-одиноць.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Невідворотність інноваційного шляху розвитку суб'єктів господарювання вже давно визнана гіпотезою провідними науковцями світу. Саме тому в економічній літературі наявна дуже велика чисельність публікацій, де актуалізуються питання сутнісних характеристик інновацій, інноваційної діяльності, інноваційно-технологічного розвитку, класифікації інновацій, методику аналізування інноваційної діяльності та поступу бізнесу, визначення ефективних механізмів, інструментів та засобів стимулювання, активізації й ефективізації інноваційного розвитку підприємств і організа-

цій. Ці та інші проблеми менеджменту в бізнесі розкрито у публікаціях таких науковців, як О. Диба [3, с. 111-118], О. Кваша [4, с. 150-154], А. Ковпака [5], В. Смесова, І. Іщенко [12, с. 76-82] та ін.

Нааявно також безліч публікацій, де піднімаються проблеми ефективного інноваційного менеджменту, його засобів та інструментів, методичних підходів до організації та оцінювання трендів і ефективності. Ці та супутні до них аспекти достатньо комплексно вивчені такими дослідниками, як В. Бойко [1, с. 148-151], М. Крупка, Н. Демчишак [6, с. 47-64], В. Фоміних, Д. Безпалова, А. Довгопола [13, с. 61-64], Л. Чех, О. Корогодова [14] та ін.

У профільній економічній літературі також в значній мірі актуалізується увага й до проблематики інвестиційного менеджменту як теоретико-методичного та методико-прикладного підґрунтя формування повноцінного ресурсного забезпечення інноваційно-технологічного розвитку підприємств, що своєю чергою послугували об'єктом наукових пошукувань таких авторів, як М. Крупка, М. Руцишин [7, с. 85-94], Р. Лупак, І. Польова, В. Васильців [8, с. 88-92], О. Малій [9, с. 71-74], Н. Рибалко [10, с. 27-29], І. Рудченко [11, с. 16-19].

Разом із тим, актуальність інвестиційно-інноваційного розвитку вітчизняних підприємств – постійна. Цей факт обумовлює стабільний інтерес до досліджень та розробок у цій сфері, а, відтак, і попит з боку бізнесу на такі наукові розробки. Вказане формує і теоретичну, і прикладну потребу в подальших наукових пошукуваннях в досліджуваній сфері.

Метою статті є обґрунтування сутнісних характеристик інвестиційно-інноваційного розвитку підприємств.

Виклад матеріалу дослідження та його основні результати. Такі поняття, як «інвестиції», «інновації» та «інвестиційно-інноваційний розвиток» в економічній літературі зустрічаються достатньо часто і, як на наш погляд, на сьогодні вже стали практично усталеними. Більше того, всі ці терміни вже давно розглядаються й властиві для різних рівнів управління економікою: держави, галузі, регіону, підприємства, а також їх визначення (принаймні перших двох) достатньо чітко окреслені у вітчизняній інституційно-правовій базі, зокрема законах України «Про інвестиційну діяльність» та «Про інноваційну діяльність».

Щоправда, положення законодавства слугують в більшій мірі такими собі інституційно-правовими рамками, якими слід опиратися під час вироблення спільної колективної позиції відносно змістових характеристик поняття, тоді як з економічної та управлінської точок зору, закономірно, існують особливості та специфіка як в частині сутнісного трактування поняття, так і підходів до менеджменту в аналізованій сфері.

Так, під інвестицією в господарській діяльності суб'єктів бізнесу прийнято трактувати операції, які передбачають вкладення матеріальних (фінансових, матеріально-технічних, техніко-технологічних) або нематеріальних активів у певний інвестиційний проект, який реалізується самим підприємством, іншим суб'єктом господарювання чи на спільних засадах, з метою залучення основних засобів, оборотних і необоротних активів, інтелектуально-кадрового ресурсу, об'єктів інтелектуальної власності, корпоративних прав, різного роду фінансових активів за для ефективної повноцінної реалізації цього проекту та отримання прибутку або іншого позитивного необхідного для себе соціального й економічного ефекту (О. Малій [9, с. 71-74]).

Відповідно, інвестиційна діяльність являє собою скоординовані дії засновників, стратегічних інвесторів, партнерів по бізнесу, топ-менеджменту підприємства, пов'язані з ідентифікацією перспективних напрямів, сфер та галузей інвестування, організаційною підготовкою конкретних інвестиційних проектів, визначенням джерел формування інвестиційного ресурсу, залученням та вкладенням коштів (інших матеріальних і нематеріальних активів), управлінням / контролем реалізації проекту, реінвестування отриманого прибутку.

Як відомо, джерела інвестування достатньо розлогі. Це можуть бути як реальні (в розвиток і модернізацію виробничих комплексів підприємств), так і фінансові (вкладення у цінні папери та інші фінансові активи) інвестиції. Основу реальних інвестицій формують капітальні інвестиції як вкладення, що безпосередньо стосуються будівництва нових виробничих об'єктів у реальному секторі економіки (придбання будівель і земельних ділянок, будівництво об'єктів, купівля виробничих основних засобів і технологій). Реальні вкладення також можуть здійснюватися у прямій (інвестор безпосередньо фінансує проект)

та непрямій (інвестор здійснює вкладення через різного типу фінансових посередників) формах.

Як бачимо з такої узагальненої класифікації форм інвестування, інвестиції в інноваційний розвиток бізнесу – це частина реальних інвестицій, що здебільшого не входять до капітальних та які спрямовуються у створення / придбання / впровадження всіх видів інновацій (з прицілом на технічні і технологічні з огляду на їх найбільший внесок у модернізацію матеріально-технічної і техніко-технологічної бази виробництва) задля постійного системного інвестиційно-інноваційного розвитку бізнесу, зміцнення його конкурентоспроможності.

Щодо інновацій, то їх сутнісно-змістові характеристики, класифікаційні ознаки, роль та значимість в економіці, підходи до управління досліджуються вже достатньо тривалий період часу, коли одним з засновників школи «економіки нововведень» (на поч. ХХ ст.) став Й. Шумпетер. З того часу різним було бачення інновацій, однак завжди відзначалася їх критично важлива роль і значимість як в розвитку національної економіки, так для формування закономірних передумов для стабільного функціонування і масштабування діяльності підприємств.

Так, інновацію розглядають, з одного боку, як ідею (щодо якісного вдосконалення продукції, надання послуг, створення принципово нових товарів, засобів праці та технологій, виведення на новий щабель ефективності систем організації й управління бізнесом і все це базується на досягненнях науки і техніки, застосуванні в таких цілях результатів інтелектуальної творчої діяльності) (М. Крупка, Н. Демчишак [6, с. 47-64], В. Фоміних, Д. Безпалова, А. Довгопола [13, с. 61-64]), а, з іншого боку, як результат (тобто значний соціально-економічний ефект від впровадження у господарську практику таких рішень, ідей, новацій, нововведень) (В. Бойко [1, с. 148-151]).

Логічно, коли інноваційну діяльність суб'єкта господарювання розглядають системні ретельно сплановані та організовані заходи з боку топ-менеджменту бізнесу, орієнтовані на створення (іншим чином – залучення) й впровадження інновацій у всіх функціональних сферах бізнесу, однак головно відносно продуктових, технічних та технологічних інновацій. При всій повазі до інновацій, які стосу-

ються управління, організації, економічної та юридичної діяльності тощо, їх значимість в зростанні ефективності помітна, однак у зміцненні конкурентоспроможності підприємства – значно нижча і менш помітна. При тому, такі інновації (їх реальний прояв) важко ідентифікувати, чітко окреслити їх межі і т. п.

Знову ж таки додамо, що інвестиції не в інновації важливі, дозволяють принести підприємству додатковий дохід і прибуток, наростати масштаби виробництва і реалізації продукції, однак вони не зорієнтовані на виведення продукції (послуг), бізнес-процесів суб'єкта господарювання на новий якісний більш конкурентоспроможний рівень.

На противагу, інновації без інвестицій не можуть бути масштабними, як правило, стосуються незначних аспектів удосконалення системи управління, продукції, технологій, мають тривалі строки створення, апробації й впровадження, характеризуються нижчим рівнем мотивації, не дозволяють залучити до співпраці зовнішніх партнерів з таких секторів, як освіта, наука, дослідницькі організації, венчурні інвестори і т. п.

Саме тому важливо вести мову про інвестиційно-інноваційний розвиток підприємства як більш системний і комплексний, а, відтак, якісний підхід до реалізації і інвестиційної, і інноваційної політики суб'єкта господарювання. За результатами узагальнення теоретико-методичних засад в частині розуміння сутності інвестиційно-інноваційного розвитку бізнесу можна констатувати наступне. Інвестиційно-інноваційний розвиток підприємства – це процес нарощення обсягів господарювання та підвищення ефективності бізнесу і бізнес-процесів за рахунок розробки / залучення та впровадження всіх видів інновацій, передовсім – технологічних, технічних та продуктових, за умов належної, повноцінної та своєчасної інвестиційної підтримки. Такий процес має бути системним і комплексним, ретельно спланованим як з позиції дослідно-конструкторської та інноваційної діяльності, так і залучення її фінансово-інвестиційного забезпечення.

Окрім того, бачимо потребу в системному підході до управління інвестиційно-інноваційним розвитком підприємств і організацій шляхом ідентифікації та формування в межах загальної системи «підприємство» підсистеми елементів інвестиційно-інноваційного забезпечення його розвитку та

посилення конкурентних позицій на ринку (рис. 1).

Зазначена підсистема складається з елементів на таких рівнях: ресурсне забезпечення; організаційно-управлінське забезпечення; маркетингове забезпечення; цифровізація бізнес-процесів. Обрання саме таких компонент обумовлюється наступним. По-перше, будь-яка діяльність потребує належного ресурсного забезпечення, без якого вона не може реалізуватися жодним чином. Головно йдеться про кадровий та фінансовий ресурси, однак, не менш важливими слід розглядати й такі ресурси, як інтелектуальна власність, інформаційно-комунікаційні, матеріально-технічні та технологічні.

По-друге, діяльність як відносно управління інноваційним розвитком бізнесу, так і його координації з відповідним інвестиційним забезпеченням має в належній мірі бути керованою. А це накладає умову створення відповідного інституційно-правового підґрунтя здійснення інвестиційно-інноваційного розвитку підприємства, створення відокремленого структурного підрозділу з керівником, підпорядкованим безпосередньо топ-менеджменту суб'єкта господарювання, а також належної організації і координації всіх дій як з боку здійснення інноваційної діяльності, так і формування й використання її інвестиційного забезпечення.

По-третє, навіть такі процеси, як інвестиційно-інноваційна діяльність, потребує достатньої маркетингової підтримки, орієнтирами якої стають: популяризація інвестиційно-інноваційних проєктів підприємства в суспільстві та бізнес-середовищі; належна маркетингова підтримка інноваційної продукції; маркетинг діяльності у сфері трансферу технологій; розгляд інвестиційно-інноваційних проєктів підприємства як таких собі відокремлених «товарних» пропозицій бізнесу.

По-четверте, сучасний всеохопний розвиток цифрової економіки об'єктивно обумовлює впровадження діджитал-технологій і комунікацій в системі інвестиційно-інноваційного розвитку бізнесу, що дозволить створювати інновації у сфері ІКТ, налагодити діджитал-комунікації підприємства зі зовнішніми інвесторами, формувати й розвивати діяльність Інтернет-майндчків для комунікацій з приводу перспективних інноваційних проєктів підприємства, потенційних учасників таких проєктів, а також потенційних інвесторів.

	Інноваційна діяльність	Інноваційна діяльність
Ресурсне забезпечення →	<ul style="list-style-type: none"> ✓ інтелектуально-кадровий ресурс; ✓ матеріально-технічна база здійснення досліджень; ✓ інтелектуальна власність; ✓ співпраця з освітою, наукою, дослідницькими організаціями 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ алокація власного капіталу; ✓ реінвестування прибутку; ✓ залучення венчурних інвесторів; ✓ використання банківського та позабанківського кредитування; ✓ створення інвестиційних альянсів
Організаційно-управлінське забезпечення →	<ul style="list-style-type: none"> ✓ інституціоналізація інноваційної діяльності; ✓ вбудування системи інноваційного менеджменту в оргструктуру управління бізнесом; ✓ запровадження моніторингу інноваційного розвитку 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ координація систем фінансового, інвестиційного та інноваційного менеджменту; ✓ створення структур з координації зовнішньої інвестиційної співпраці; ✓ розвиток інформаційно-інвестиційних систем бізнесу
Маркетингове забезпечення →	<ul style="list-style-type: none"> ✓ технологічний аудит інновацій; ✓ маркетинг інноваційних товарів; ✓ діджитал-комунікації в сфері трансферу технологій; ✓ активізації інновацій в сфері Інтернет-маркетингу 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ використання інструментів маркетингу та PR для позиціонування інноваційно активного бізнесу у фінансово-інвестиційному секторі; ✓ інвестиційний маркетинг
Цифровізація бізнес-процесів →	<ul style="list-style-type: none"> ✓ розробка та впровадження інновацій у сфері ІКТ; ✓ створення цифрових площадок інноваційно-технологічної співпраці; ✓ використання цифровізації в цілях зниження ризиків 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ створення цифрових площадок для залучення інвестицій під інноваційні цілі; ✓ задіяння електронних грошей і систем розрахунків; ✓ цифровізація бізнес-процесів
Координація управління, формування ресурсного забезпечення, стратегічних і тактичних планів розвитку у межах інвестиційно-інноваційної діяльності, орієнтованої на інвестиційно-інноваційний розвиток підприємства		

Рис. 1. Концептуальна система елементів інвестиційно-інноваційного забезпечення розвитку підприємств

Джерело: авторська розробка

Висновки. Таким чином, розвиток вітчизняних підприємств як на етапі повноенної відбудови національної економіки України, так і вже зараз в умовах повномасштабної війни потребує зміцнення та забезпечення конкурентоспроможності продукції як основи посилення конкурентних позицій підприємств та організацій. При тому, слід розуміти, що дієвим інструментом зміцнення конкурентоспроможності

завжди вважалася активна інвестиційно-інноваційна діяльність.

Під інвестиційно-інноваційним розвитком підприємства слід розуміти процес нарощення обсягів господарювання та підвищення ефективності бізнесу і бізнес-процесів за рахунок розробки / залучення та впровадження всіх видів інновацій, передовсім – технологічних, технічних та продуктових, за умови належної, повноцін-

ної та своєчасної інвестиційної підтримки. Такий процес має бути системним і комплексним, ретельно спланованим як з позиції дослідно-конструкторської та інноваційної діяльності, так і з боку формування її фінансово-інвестиційного забезпечення.

Для якісного управління і достатнього стимулювання інвестиційно-інноваційного розвитку на підприємстві слід сформувати повноцінну систему інвестиційно-інноваційного забезпечення, елементами якої є ресурсне забезпечення; організаційно-управлінське забезпечення; маркетингове забезпечення; цифровізація бізнес-процесів.

Перспективним напрямом подальших досліджень у цій сфері є удосконалення методики моніторингу інвестиційно-інноваційної активності та розвитку інвестиційно-інноваційних підприємств і організацій.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Бойко В.В. Механізми активізації інноваційного розвитку сільських територій. *Вісник Одеського національного університету. Серія: Економіка*. 2014. Вип. 2 (4). С. 148–151.
2. Васильців Т.Г., Городня Т.А., Лупак Р.Л. Економічні аспекти диверсифікації підприємства з використанням інноваційних інвестицій. *Інтелект XXI*. 2017. Вип. 1. С. 52–57.
3. Діба О.М. Інноваційний розвиток підприємств в умовах глобалізації. *Стратегія економічного розвитку України*. 2018. № 42. С. 111–118.
4. Кваша О. С. Інноваційний розвиток економіки України: світовий досвід та рекомендації для України. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2016. Вип. 6 (1). С. 150–154.
5. Ковпака А. Інноваційний розвиток країни як рушійний чинник підвищення національної конкурентоспроможності. *Економіка. Управління. Інновації. Серія: Економічні науки*. 2021. Вип. 1. URL: <http://eui.zu.edu.ua/article/view/234658/238776>
6. Крупка М.І., Демчишак Н.Б. Сучасна парадигма фінансового регулювання інноваційної діяльності в Україні. *Фінанси України*. 2017. № 11. С. 47–64.
7. Крупка М.І., Руцишин М.О. Фінансовий механізм державно-приватного партнерства в забезпеченні інноваційного розвитку підприємств України. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка»*. 2022. № 26 (54). С. 85–94.
8. Лупак Р.Л., Польова І.М., Васильців В.Г. Управління покращенням інвестиційного забезпечення підприємств. *Бізнес Інформ*. 2015. Вип. 12. С. 88–92.
9. Малій О.Г. Фінансові ресурси підприємств та джерела їх формування: теоретичні аспекти. *Актуальні проблеми інноваційної економіки*. 2016. № 2. С. 71–74.
10. Рибалко Н.О. Фінансові ресурси – основа діяльності підприємств. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2009. № 3 (94). С. 27–29.
11. Рудченко І.В. Удосконалення механізму управління фінансовими ресурсами підприємства. *Сучасні питання економіки і права*. 2011. Вип. 1. С. 16–19.
12. Смєсова В.Л., Щенко І.О. Інновації як основа підвищення якості продукції та забезпечення конкурентоспроможності підприємства. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Економіка і менеджмент*. 2020. Вип. 43. С. 76–82.
13. Фоміних В.І., Безпалова Д.І., Довгопола А.Д. Аспекти формування та використання фінансових ресурсів підприємства. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Економічні науки*. 2017. № 27 (2). С. 61–64.
14. Чех Л.М., Корогодова О.О. Інноваційний розвиток економіки України в умовах Індустрії 4.0. *Актуальні проблеми економіки та управління*. 2020. № 14. URL: <http://ape.fmm.kpi.ua/article/view/205849>
15. Руцишин Н.М. Теоретико-методологічні засади та прикладні інструменти реалізації потенціалу банківської системи в забезпеченні структурного реформування економіки : монографія. Львів : СПОЛОМ, 2020. 404 с.
16. Vasylytsiv T., Mulska O., Levytska O., Lupak R., Semak B., Shtets T. Factors of the Development of Ukraine's Digital Economy: Identification and Evaluation. *Science and innovation*. 2022. № 18 (2). P. 44–58.

REFERENCES:

1. Boyko V. V. (2014) Mechanisms of activation of innovative development of rural areas. *Bulletin of Odesa National University. Series: Economy*, no. 19, is. 2 (4), pp. 148–151.
2. Vasylytsiv T. G., Gorodnia T. A., Lupak R. L. (2017) Economic aspects of enterprise diversification using innovative investments. *Intelligence XXI*, issue 1, pp. 52–57.
3. Dyba O. (2018) Innovative development under globalization conditions. *Strategy of economic development of Ukraine*, no. 42, pp. 111–118.
4. Kvasha O. S. (2016) Innovative development of economy of Ukraine: world experience and recommendations is for Ukraine. *Uzhorod National University Herald. International Economic Relations And World Economy*, vol. 6 (1), pp. 150–154.
5. Kovpaka A. (2021) Innovative development of the country as a determining factor of increasing national competitiveness. *Economy. Management. Innovation. Economic sciences series*, vol. 1. Available at: <http://eui.zu.edu.ua/article/view/234658/238776>
6. Krupka M. I., Demchyshak N. B. (2017) Modern paradigm of financial regulation of innovative activity in Ukraine. *Finances of Ukraine*. no. 11, pp. 47–64.
7. Krupka M. I., Rushchyshyn M. O. (2022) Financial mechanism of public-private partnership in ensuring innovative development of enterprises of Ukraine. *Scientific notes of the National University «Ostroh Academy»*. «Economy» series, no. 26 (54), pp. 85–94.
8. Lupak R. L., Poleva I. M., Vasylytsiv V. G. (2015) Management of the improvement of investment provision of enterprises. *Business Inform*, is. 12, pp. 88–92.
9. Malij O. Gh. (2016) Financial resources of enterprises and sources of their formation: theoretical aspects. *Actual problems of innovative economy*, no. 2, pp. 71–74.
10. Rybalko N. O. (2009) Financial resources are the basis of enterprise activity. *Formation of market relations in Ukraine*, no. 3 (94), pp. 27–29.
11. Rudchenko I. V. (2011) Improving the mechanism of financial resources management of the enterprise. *Modern issues of economics and law*, no. 1, pp. 16–19.

12. Smiesova V. L., Ishchenko I. O. (2020) Innovation as the basis of increasing product quality and ensuring competitiveness of the enterprise. *Scientific Bulletin of the International Humanitarian University. Series: Economics and management*, vol. 43, pp. 76–82.
13. Fominykh V. I., Bezpalo D. I., Dovghopola A. D. (2017) Aspects of formation and use of financial resources of the enterprise. *Scientific Bulletin of Kherson State University. Economic sciences series*, no. 27(2), pp. 61–64.
14. Chekh L. M., Korohodova O. O. (2020) Innovative development of ukrainian economy in Industry 4.0. *Actual Problems of Economy and Management*, vol. 14. Available at : <http://ape.fmm.kpi.ua/article/view/205849>
15. Rushchyshyn N. M. (2020) Theoretical and methodological principles and applied tools for realizing the potential of the banking system in ensuring structural reform of the economy. Lviv. 404 p.
16. Vasylytsiv T., Mulska O., Levytska O., Lupak R., Semak B., Shtets T. (2022) Factors of the Development of Ukraine's Digital Economy: Identification and Evaluation. *Science and innovation*, no. 18 (2), pp. 44–58.

*Стаття надійшла до редакції 04.06.2024.
The article was received 4 June 2024.*